

Odhodki državnega proračuna v povezavi z ukrepanjem za omilitev druginje

UMESTITEV V STRUKTURO PRORAČUNA

Vlada Republike Slovenije je z namenom mobilizacije proračunskih sredstev in njihove hitre usmeritve v intervencijske ukrepe zaradi omilitev druginje predvsem na podlagi:

- *Zakona o pomoči gospodarstvu zaradi visokih povišanj cen električne energije in zemeljskega plina (ZPGVCEP),*
- *Zakona o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo (ZUOKPOE),*
- *Zakona o oskrbi s plini (ZOP) in*
- *Zakona o začasnih ukrepih za odpravo posledic druginje za najbolj ranljive skupine prebivalstva (ZZUOPD)*
- ...

sprejela vrsto odločitev, ki vplivajo na sistem priprave in izvrševanja državnega proračuna.

Proračunska pravila in postopki so prilagojeni tako, da se zagotavlja **spremljanje odhodkov proračuna** in **preglednost** skozi kombinacijo proračunskih orodij (npr. ukrepi/projekti za omilitev druginje v Načrtu razvojnih programov, tipi proračunskih postavk – druginja, podprogram Sredstva za financiranje posledic druginje...). Pri tem smo smiselno uporabili rešitve obstoječe proračunske ureditve.

Za proračunsko načrtovanje in izvrševanje ter spremljanje odhodkov neposredno povezanih z druginjo so vzpostavljena dodatna pravila k že uveljavljenim postopkom in usmeritvam, ki veljajo za pripravo in izvrševanje finančnih načrtov. Posebnosti druginje se **smiselno uporabljajo s proračunskimi pravili in postopki ter pristojnostmi**¹.

Za odhodke, ki niso povezani z omilitvijo druginje, še zmeraj veljajo vsa vzpostavljena pravila in postopki kot jih opredeljuje javnofinančna oz. proračunska zakonodaja ter navodila.

Izkazovanje izdatkov v proračunu države v povezavi z druginjo

ZIPRS2324² določa, da se proračunska sredstva (pravice porabe) za financiranje ukrepov, sprejetih za omilitev druginje, izkazujejo v **podprogramu 230402 – Sredstva za financiranje posledic druginje**.

Vse proračunske postavke, na katerih se zagotavljajo pravice porabe za financiranje vseh stroškov, povezanih z druginjo, **se uvrščajo v podprogram 230402 – Sredstva za financiranje posledic druginje**. Navedeno velja tudi za EU postavke in pripadajočo slovensko udeležbo.

Sredstva za financiranje posledic druginje se na podprogramu 230402 – Sredstva za financiranje posledic druginje uporabljajo za financiranje vseh stroškov, povezanih z ukrepi za omilitev posledic druginje.

Proračunske postavke za omilitev druginje

ZIPRS2324 določa, da so »**postavke druginja**« tiste postavke, ki so **razvrščene v podprogram 230402 Sredstva za financiranje posledic druginje**, na katerih se zagotavljajo pravice porabe za financiranje **vseh stroškov, povezanih z ukrepi za omilitev njenih posledic**.

¹ Zakon o javnih financah, Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije, Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ, Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije, Navodila za pripravo predloga proračuna (<https://www.gov.si teme/priprava-proracuna/>).

² Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024

Za izkazovanje vira sredstev in obsega pravic porabe na proračunskih postavkah draginje so v okviru proračunske strukture **klasificirani novi tipi proračunskih postavk**.

210 Odhodki proračuna - draginja – redne pravice porabe

261 Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev - draginja

A. Bilanca A – Bilanca prihodkov in odhodkov:

- **tip 210 Odhodki proračuna - draginja – redne pravice porabe** zajema redne pravice porabe³ proračunskih uporabnikov za namene omilitve draginje, pri čemer je vir splošna proračunska rezervacija.

B. Bilanca B – Račun finančnih terjatev in naložb:

- **tip 261 Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev – draginja** izkazuje pravice porabe za zagotavljanje likvidnosti podjetij preko javnih skladov.

Novo proračunske postavke morajo v nazivu vsebovati člen zakona oz. drugega akta z ukrepi za omilitev draginje in oznako »draginja«.

Z namenom, da bi bili **nazivi proračunskih postavk** čim bolj enotni, naj se le-ti smiselno poimenujejo/sestavijo na način:

Vsebina (npr. Šolske malice) – člen zakona/dругega pravnega akta z ukrepi za omilitev draginje (npr. 2. člen ZIUVI) – draginja.

Proračunske postavke se odpirajo na podlagi vloge PFN za odprtje nove proračunske postavke. Potrebno je določiti ustreznemu ekonomski namen (konto), na katerem se bodo izkazovali stroški, povezani z draginjo, zato je priporočljivo, da se pred odprtjem nove proračunske postavke z Ministrstvom za finance (Direktorat za javno računovodstvo, Direktorat za proračun) posvetujete tudi glede ustreznega ekonomskega namena (konta), na katerem se bodo izkazovali stroški, povezani z ukrepi za omilitev draginje.

V letu 2022 se proračunske postavke odpirajo v okviru podprogramov rednih vsebin PU. Proračunske postavke se odpirajo na podlagi 10. člena ZIPRS2223 (preko Vlade RS).

Proračunske postavke, odprte v letu 2022, se ne bodo prenašale v leto 2023, ker bodo v letu 2023 nove proračunske postavke odprte v ustreznem podprogramu 230402 – Sredstva za financiranje posledic draginje. Odpiranje novih proračunskih postavk v letu 2023 iz naslova draginje bo v pristojnosti MF, in sicer na podlagi vloge PU in odobritve skrbnika iz Sektorja za proračun. Vloga se posreduje preko elektronske pošte na gp.mf@gov.si in proracun.mf@gov.si.

Pravice porabe na proračunskih postavkah draginje se bodo zagotavljala v okviru finančnega načrta PFN (predlagatelja) oziroma iz splošne proračunske rezervacije po predhodni odobritvi MF.

³ Pravice porabe integralnih sredstev, enako kot velja za tip postavke 1 Odhodki proračuna.

Ukrepi in projekti za omilitev draginje

Z namenom odzivnega in usmerjenega ukrepanja se **interventne aktivnosti na podlagi zakonov** načrtujejo v obliki **ukrepov/projektov** kot elementov Načrta razvojnih programov (NRP).

Kot ukrep/projekt se lahko načrtujejo izdatki na postavkah tipa 210 in 261.

Ukrepi za omilitev draginje se uvrščajo preko Ministrstva za finance – Sektorja za proračun. Projekti pa preko koordinatorjev NRP po postopkih glede na pristojnosti, določene v 31. členu ZIPRS2324.

PU v sistemu MFERAC pripravi vlogo za nov ukrep in ga potrdi do statusa MBP. Za uvrstitev ukrepa PU vlogo naslovi neposredno na glavno pisarno MF: gp.mf@gov.si in proracun.mf@gov.si.

Vloga mora poleg zakonske podlage vsebovati še opredelitev osnovnih elementov ukrepa (kdo, komu, za kaj, na kateri podlagi, koliko, kdaj) in okvirni finančni načrt.

Z namenom, da bi imeli nazivi ukrepov/projektov sporočilno vrednost in sledljivost, naj se le-ti poimenujejo/sestavijo na način:

Namen, cilj ukrepa (npr. *Ukrepi za ranljive skupine*) – **draginja**

Navedba člena in zakona pri nazivu ukrepa praviloma nista obvezna. Kratkemu (**največ 50 znakov**) in dolgemu nazivu ukrepa se na koncu obvezno doda **oznaka »draginja«**. Naziv ukrepa mora smiselno odražati vsebino odhodkov za omilitev posledic draginje in se lahko financira iz več proračunskih postavk. V primeru podaljšanja (ponovitve) ukrepa z novo pravno podlago, se odpre nova proračunska postavka.

Ko je ukrep usklajen s Sektorjem za proračun se o tem z dopisom obvesti PU, nato MF vlogo v sistemu MFERAC potrdi v status MO.

Ukrepi, ki se bodo uvrščali v veljavni NRP v letu 2022, bodo imeli določen začetek financiranja glede na določbe v interventnem zakonu. Konec financiranja ukrepa pa bo 31. 12. 2022. Vrednost ukrepa se določi v višini predvideni za leto 2022.

Ukrepi, ki so uvrščeni v letu 2022, se bodo za leto 2023 ponovno uvrstili (podaljšali) v veljavni NRP. Kot vir financiranja bo dodana na novo odprta proračunska postavka, dinamika financiranja ukrepa pa bo podaljšana v skladu z interventnim zakonom.

Vlogo za ponovno uvrstitev ukrepa (uvrščenega že v 2022) v veljavni NRP za leto 2023 PU posreduje preko elektronske pošte na gp.mf@gov.si in proracun.mf@gov.si z ustrezno obrazložitvijo (vloga pripravljena v sistemu MFERAC). Ko bo ukrep usklajen s skrbnikom ga le-ta potrdi v status MO in preko elektronske pošte obvesti PU.

Če gre za projektne aktivnosti, se jih načrtuje kot projekt, skladno s pravili za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije kot velja za vse investicijske projekte.

Izdatki na postavkah draginje⁴, ki ne temeljijo na zakonu ali drugem pravnem aktu, vendar zadevajo **aktivnosti proračunskega uporabnika v povezavi z draginjo** (izdatki za blago in storitve, investicijski odhodki), se smiselno prikazujejo kot **ukrepi ali projekti skozi kombinacijo veljavnih pravil**.

⁴ Praviloma le postavke tipa 210.